

Statens vegvesen

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 BERGEN

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/telefon:
Dag Hole / 90109101

Vår referanse:
16/109236-1

Deres referanse:

Vår dato:
08.07.2016

Orientering om innføring av AutoPASS som betalingsmiddel på ferje

I forbindelse med innføring av AutoPASS i ferjedriften er det flere endringer som vil berøre trafikanter, ferjeselskap og oppdragsgivere i kontrakter om drift av ferjeruter.

Dagens ordning med verdikort og storbrukerkort innen ferjekortsamarbeidet er planlagt avvirket og erstattet av et konsept med sentral AutoPASS-ferjekonto.

Statens vegvesen i ferd med å kjøpe inn en tjeneste for utvikling og drift av en Sentral tjenesteleverandør. Det er planlagt at trafikantene skal benytte en nettbasert tjeneste hos Sentral tjenesteleverandør med tilgang til oppretting av konto, editering av egen profilinformasjon, oversikt over transaksjoner, se saldo på kontoen og mulighet for innbetaling av nytt forskudd.

For å aktivere kontoen må det først betales inn et forskudd der størrelsen står i forhold til størrelsen på kjøretøyet som er knyttet til kontoen. Trafikant registrerer ønsket brikke knyttet mot konto via selvbetjeningstjenesten, mens AutoPASS-ferjekort må knyttes til konto av tjenestetilbyder i forbindelse med aktivering av kortet.

Automatisk registrering av kjøretøy med brikke utelukker betaling for passasjerer. Betaling for passasjerer bortfaller på samband med AutoPASS-brikkebetaling, men blir opprettholdt på øvrige samband som tar i bruk AutoPASS-ferjekort og Riksregulativ for ferjetakster.

Takstbestemmelsene vil være regulert i AutoPASS-regulativ for ferjetakster og Riksregulativ for ferjetakster.

Statens vegvesen har tidligere sendt informasjon om prosjektet i brev datert 30. oktober 2015 med orientering om innføringen av AutoPASS på ferje og brev datert 3. mars 2016 om konsekvenser av et forenklet AutoPASS-regulativ.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 OSLO

Telefon: 02030
fir mapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Fylkeshuset, Julsundvegen 9, 3. etg.
6412 MOLDE

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap
9815 Vadsø

Anskaffelsen

Statens vegvesen kunngjorde anbudet om kjøp av Sentral tjenesteleverandør i april 2016, og tilbudsfristen er 8. august 2016. Kontrakt vil bli signert i midten av oktober 2016.

Oppgaver hos Sentral tjeneste leverandør

Tjenesteleverandøren skal behandle transaksjoner fra bruk av AutoPASS-brikke og AutoPASS-ferjekort. Tjenesteleverandøren skal også legge til rette for oppretting av sentrale AutoPASS-ferjekontoer for trafikantene, og forvalte kontoene i forhold til påfylling, transaksjonsflyt, rapportering mm.

Trafikant må skaffe AutoPASS-brikker fra eksisterende brikkeutstedere, mens AutoPASS-ferjekort blir utstedt og distribuert fra Sentral tjenesteleverandør.

Oppgaver hos ferjeselskapene

I midten av november 2016 vil det være klart for ferjeselskapene å starte testing av AutoPASS-ferjekort i aktuelle samband. Statens vegvesen vil da gjennom Sentral tjenesteleverandør stille testkort til rådighet. Det er da viktig at ferjeselskapene gjennomfører implementering av nye AutoPASS-ferjeprodukt i sine billettmaskiner og billettsystem.

Det er satt av en måned til testing, og testen forutsettes avsluttet og godkjent i midten av desember 2016.

Overlappings periode

Utrulling av AutoPASS i ferjedriften vil skje etappevis og vil følge utlysning av ferjekontrakter, samt ved reforhandling i eksisterende kontrakter dersom operatør og oppdragsgiver ønsker dette. Statens vegvesen antar derfor at trafikantene i flere år fremover vil møte ferjesamband med ulike betalingsmedium.

AutoPASS-ferjekort er planlagt innført som betalingsmiddel i alle samband som er med i ferjekortsamarbeidet, men som ikke har innført AutoPASS-brikkebetaling.

AutoPASS-brikkebetaling vil på riksveg bli innført i ved oppstart av nye kontrakter. På fylkesveg vil dette skje i tråd med lokal beslutning, og vanligvis ved oppstart av nye kontrakter.

Det er lagt opp til at dagens ferjekort skal kunne brukes, men ikke fylles på i en 6 måneders periode etter at det nye AutoPASS-ferjekortet er gjort tilgjengelig. Dette er gjort for å redusere behovet for refusjon av saldo på verdikort. Statens vegvesen håper da at flest mulig kan bruke opp gjestående saldo i overgangsfasen.

Ansvar for kundeinfo

Når det nærmer seg oppstart av AutoPASS ferje våren 2017 vil Sentral tjenesteleverandør i samarbeid med Statens vegvesen utarbeide informasjonsmateriell som retter seg mot trafikantene. Ferjeselskapene vil også bli informert fortløpende, og det vil bli lagt til rette for informasjon mot ferjeselskapene sine ansatte som blir berørt av endringen.

Forhold til avtaler om drift av ferjesamband

Som tidligere nevnt vil dagens ordning med Nasjonalt ferjekort bli avviklet og det nye AutoPASS-ferjekortet med konto hos Sentral tjenesteleverandør vil erstatte denne.

Utskifting av dagens ferjekort, innføring av nye AutoPASS-ferjekort og etablering av Sentral tjenesteleverandør vil berøre inngåtte ferjekontrakter. Kostnadene knyttet til billettering ligger i dag som en del av administrasjonskostnaden, og er i de fleste tilfeller ikke konkretisert og heller ikke kjent.

Reforhandling av eksisterende kontrakter

Som nevnt vil det være nødvendig å reforhandle eksisterende kontrakter for å legge til rette for innføringen av AutoPASS-ferje. I eksisterende kontrakter vil blant annet faktorene under spille inn.

Oppretting av AutoPASS-ferjekontoer medfører at dagens kortdatabaser avvikles hos dagens ferjeselskap og etableres hos Sentral tjenesteleverandør. Renteinntekter på tjenesteleverandør sin kortdatabase vil bli fordelt til ferjeselskapene basert på forhandlinger med oppdragsgiver (Statens vegvesen og fylkeskommunene). Når kortdatabasen blir flyttet fra ferjeselskapene til Sentral tjenesteleverandør vil dette kunne føre til at ferjeselskapene får større behov for kassakredittlån. Det er vanskelig å stipulere hvor store disse rentekostnadene vil være. Disse rentekostnadene må sees i sammenheng med renteinntektene.

Det må gjøres tilpassing i dagens billettmaskiner og baksystem for å kunne lese og behandle transaksjoner knyttet de nye AutoPASS-ferjekortene. Kostnader knyttet til tilpasning av eksisterende billettmaskiner er stipulert til å være relativt lave fordi vi har lagt opp til å innføre et nytt kontokort basert på samme standard som dagens ferjekort.

Drift av Sentral tjenesteleverandør (inkludert sentralsystem) må ferjeselskapene betale gjennom bruk av tjenesten. Kostnadene for drift av tjenesten vil bli fordelt mellom ferjeselskapene etter antall transaksjoner. Kostnadene for innføring av Sentral tjenesteleverandør blir vurdert til å være relativt lave pr. transaksjon siden de største riksvegferjesambandene er med. Men den endelige kostnaden vil ikke være kjent før kontakt om Sentral tjenesteleverandør er signert. Et notat med forslag til den prinsipielle tilnærmingen til reforhandlingen er under utarbeidelse, og vil bli distribuert så snart dette er godkjent.

Dagens kontrakter om ferjedrift er inngått mellom et ferjeselskap og Statens vegvesen ved en region eller en fylkeskommune. Da prosjektet for innføring av AutoPASS-ferje ikke er part i, eller har noe mandat til å tre inn i, noen av disse avtalene, vil forhandlingene skje mellom ferjeselskapet og den som i den aktuelle kontrakten er oppdragsgiver.

Prosjektet tar sikte på å sette Statens vegvesen sine regioner og aktuelle fylkeskommuner i stand til å gjennomføre disse forhandlingene i løpet av høsten 2016.

Tilbakemelding til prosjektet

Prosjektet vil gjerne ha tilbakemelding fra oppdragsgivere som har gjennomført forhandlinger slik at kunnskap og resultat fra forhandlingene kan foredles og deles med andre som ikke ennå har gjennomført forhandlinger.

Konsekvenser for nye ferjekontrakter

I nye kontrakter vil denne kostnaden ligge som en del av kostnadene knyttet til administrasjon av ferjekontrakten ferjeselskapet legger på prisen ved anbudsinnleveringen.

I forkant av utlysningen og i selve utlysningen er det derfor nødvendig å sikre tilpasninger til AutoPass. Som oppdragsgiver må en ta stilling til om det skal brukes AutoPass-brikke eller AutoPASS-ferjekort som betalingsmiddel.

Hvis en ønsker å ta i bruk AutoPass-brikke vil som nevnt passasjerbetaling falle bort. Det er vil fortsatt være behov for personell til billettering fordi det må være en løsning for de som ikke har brikke, og som skal betale med andre betalingsmiddel.

Det må også tas høyde for tilpasning på ferjekai hvis det skal brukes automatiske brikkelesing. Prosjektet anbefaler at den som skal ha ansvaret for billettering også skal eie nødvendig utstyr for å gjennomføre billettering slik det er vanlig på ferje i dag. Det er viktig at det blir satt av nok tid til å gjennomføre denne prosessen på en god måte.

Det er mobile brikkelesere under utvikling slik at det kan være mulig å bruke AutoPASS-brikke selv om det er forhold som skaper utfordringer i forhold til automatisk brikkelesing.

Statens vegvesen ønsker en høyest mulig bruk av AutoPASS-brikker, men hvis ferjesambandet har lite trafikk eller det er andre forhold som tilsier at bruk av brikke er ugunstig, kan AutoPASS-ferjekort være et alternativ. Det er lagt opp til at ved bruk av AutoPASS-ferjekort skal en bruke Riksregulativet for ferjetakst.

Videre prosess

Prosjektet for innføring av AutoPASS på ferje vil komme tilbake med mer informasjon, og invitere dere til møte om innføringen. Dere vil også bli gitt muligheten til å stille spørsmål og komme med innspill til innføringen. Statens vegvesen ønsker også å etablere et samarbeidsforum der konkrete problemstillinger knyttet innføring og drift av AutoPASS på ferjer kan diskuteres. Dette vil vi komme tilbake til.

Kontaktpersoner for innføringen er:

Dag Hole, prosjektleder, dag.hole@vegvesen.no – 901 09 101

Tor Myklebust, tor.myklebust@vegvesen.no – 908 39 685

Vegforvaltning og utvikling
Med hilsen

Randi Harnes
Avdelingsdirektør

Dag Hole
prosjektleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Likelydende brev sendt til

AtB AS, Postboks 4308 , 7417 TRONDHEIM

Buskerud fylkeskommune, Postboks 3563, 3007 DRAMMEN

Finnmark Fylkeskommune, Henry Karlsens plass 1, 9815 VADSØ

Hordaland fylkeskommune, Postboks 7900, 5020 BERGEN

Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE

Nordland Fylkeskommune, Fylkeshuset, 8048 BODØ

Nord-Trøndelag fylkeskommune, Fylkets hus, Postboks 2560, 7735 STEINKJER

Rogaland fylkeskommune, Postboks 130 Sentrum, 4001 STAVANGER

Skyss

Sogn og Fjordane fylkeskommune, Askedalen 2, 6863 LEIKANGER

Sør-Trøndelag fylkeskommune, Postboks 2350 Sluppen, 7004 TRONDHEIM

Telemark fylkeskommune, Postboks 2844, 3702 SKIEN

Troms fylkeskommune, Postboks 6600, 9296 TROMSØ

Vest-Agder fylkeskommune, Postboks 517 Lund, 4605 KRISTIANSAND S